

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Caireac Vasili Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat or. Xxxxx str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 29.08.2017-01.11.2017
2. instanța de apel: 05.12.2017-25.01.2018
3. instanța de recurs: 04.05.2018 - 06.06.2018

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 01 noiembrie 2017, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Caireac Vasili Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, la 150 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Solicitarea procurorului privind încasarea de la Caireac V. a cheltuielilor judiciare în sumă de 4.200 lei a fost respinsă.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Caireac Vasili, la data de 30 spre 31 martie 2017, împreună și de comun acord cu minorii Voinschii A. și Constantinov Iu., urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, ilegal au pătruns în Muzeul de cultură din or. Taraclia, amplasat pe str. Gogol, 95, fiind scos prealabil geamul, pe unde au sustras obiecte printre care din lut, 7 bucăți, obiecte de dame 3 bucăți, nasturi „nasture militar cu steluță cu cinci colțuri” 23 bucăți, insigne și medalii comemorative 462 bucăți, insigne și medalii neidentificate 195 bucăți, cuțite de la primul război mondial 2 bucăți, fragment de sabie o bucată, medalii memoriale 6 bucăți, cămin de model „Saturn” de culoare cenușie, în valoare de 180 lei, ce îi aparținea lui Culinschi Valentin, ulterior au părăsit locul săvârșirii infracțiunii, prin ce au cauzat un prejudiciu material Muzeului de cultură din or. Taraclia în sumă

totală de 8.599,5 lei, cât și lui Culinschi V. i-au cauzat un prejudiciu în sumă de 180 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, respectivele acțiuni a lui Caireac V. au fost calificate de drept în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal – furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea ce ține de solicitarea privind încasarea de la Caireac V. a cheltuielilor judiciare în sumă de 4.200 lei, pentru efectuarea expertizelor dactiloscopice.

În motivarea apelului a invocat:

- instanța de judecată neîntemeiat a respins cerințele procurorului privind încasarea de la Caireac V. a cheltuielilor judiciare în sumă de 4.200 lei, ce constituie costul expertizelor dactiloscopice nr. 34/12/3-R-160 din 26 mai 2017 în sumă de 2.520 lei și respectiv nr. 34/12/5-R-125 din 12 iunie 2017 în sumă de 1.680 lei;

- IP Taraclia nu este eliberat de plata cheltuielilor judiciare legate de efectuarea expertizelor, învederând prevederile art. 11 alin. (2), art. 75 alin. (3) al Legii nr. 68 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală;

- organul de urmărire penală al IP Taraclia a solicitat efectuarea expertizelor dactiloscopice, prin urmare statul suportă cheltuieli de judecată;

- ținând cont de prevederile art. 229 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, în cadrul procesului penal nu s-a constatat faptul, că Caireac V. este în imposibilitate de a achita sau cheltuielile judiciare pot influența substanțial asupra situației materiale a acestuia;

- cheltuielile judiciare se pun pe seama statului numai în cazul în care, persoana care este obligată să achite, se include în categoria celor specificate la art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, în care nu intră Caireac V, prin urmare acesta trebuie să suporte cheltuielile judiciare.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 ianuarie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat, că prima instanță corect a stabilit situația de fapt și de drept, și întemeiat l-a recunoscut pe Caireac V. culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, în consecință fiindu-i stabilită cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, o pedeapsă echitabilă.

Referitor la argumentele invocate de procuror în partea ce se referă la încasarea cheltuielilor judiciare, instanța de apel având ca temei prevederile art. 143 alin. (6), art. 227 alin. (1), (3) Cod de procedură penală a statuat, că încasarea cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei se face din contul mijloacelor bugetului de stat, deoarece în sarcina statului este de a dovedi vinovăția celor imputate în acțiunile inculpaților, prin urmare nu pot fi puse pe seama inculpatului încasarea

cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor nominalizate. Astfel, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 4.200 lei.

Cât privește argumentul procurorului, că reieșind din art. 229 Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga inculpatul să recupereze cheltuielile judiciare, la fel l-a considerat neîntemeiat, deoarece efectuarea expertizelor dactiloscopice ține de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, iar în lipsa unei astfel de expertize procurorul ar fi fost în imposibilitate să încadreze juridic corect acțiunile lui Caireac V. și să formuleze învinuirea acestuia, și ulterior, în instanța de judecată să demonstreze săvârșirea infracțiunii.

În cele din urmă, instanța de apel a menționat că, un singur fapt că statul în persoana acuzatorului de stat a demonstrat vinovăția persoanei în săvârșirea infracțiunii, prin acțiuni de procedură, inclusiv raporturile de expertiză, nu implică în mod automat încasarea acestei sume din contul inculpatului, decât în cazurile prevăzute de lege.

6. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie încasat de la inculpatul, Caireac V., suma de 4.200 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- la soluționarea chestiunii cine trebuie să suporte cheltuielile judiciare, urmează a se ține cont de prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care pe prim plan îl pune pe inculpat, ca responsabil de aceste cheltuieli și doar dacă condamnatul nu este în stare, din diferite motive, invaliditate, incapacitate juridică etc., cheltuielile sunt trecute în contul statului;

- în sentință și în decizia instanței de apel, în prezenta speță, lipsesc soluții privind cheltuielile judiciare, precum este prevăzut în dispozițiile art. 385 alin. (1) pct. 14) și art. 397 pct. 5) Cod de procedură penală, coroborat cu art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, dat fiind faptul că cheltuielile judiciare sunt suportate de către inculpat sau sunt trecute în contul statului. Simpla soluție de respingere a cerinței procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare nu este o soluție procesuală deplină și legală. Astfel, instanța de apel, în speța dată nu a soluționat corect chestiunea referitoare la cheltuielile judiciare.

În drept, procurorul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să

decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Potrivit textului recursului declarat de către procuror, acesta invocă de drept temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din textul recursului, Colegiul atestă, că autorul în esență critică decizia instanței de apel adoptată în latura civilă, prin care a fost respinsă neîntemeiat solicitarea acuzatorului de a încasa cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor de la inculpat.

Așadar, în privința acestor alegații se constată, că au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra cărora această instanță s-a expus întemeiat și pe care le susține și instanța de recurs.

În cauza deferită judecării, recurentul solicită invocând prevederile art. 227 și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizelor dactiloscopice nr. 34/12/3-R-160 din 26 mai 2017 și respectiv nr. 34/12/5-R-125 din 12 iunie 2017 în sumă totală de 4.200 lei, motivând că legea prevede ca condamnatul să suporte cheltuielile judiciare.

La cele invocate supra, instanța de recurs menționează, că aceste argumente ale recurentului sunt neîntemeiate, deoarece dispoziția art. 143 Cod de procedură penală prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în norma dată, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

Reieșind din dispoziția alin. (1) art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Totodată, instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare... Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

În această ordine de idei, Colegiul evidențiază, că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Prin urmare, se reține că expertizele dactiloscopice efectuate în prezenta cauză penală, au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În acest sens, Colegiul penal statuează, că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării expertizelor tehnico-criminalistice, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul de stat. Astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanței de apel referitoare la respingerea solicitării acuzatorului de a încasa din contul inculpatului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor în prezenta cauză.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că nu este incident în speță cazul de casare invocat de către recurent, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate, în partea dispoziției referitoare la cheltuielile judiciare.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează, că argumentele invocate de recurent sânt nefondate, ceea ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Caireac Vasili Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 04 iulie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie